

NOTULEN

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS 2015 AEGON N.V.

20 mei 2015

Den Haag, Aegonplein 50

NOTULEN van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van Aegon N.V. ('Aegon' of 'de Vennootschap'), statutair gevestigd te 's-Gravenhage, gehouden op woensdag 20 mei 2015 om 10.00 uur (CEST) op het hoofdkantoor van Aegon, Aegonplein 50 te 's-Gravenhage.

(dit is een onofficiële vertaling van de vastgestelde Engelstalige notulen; bij verschillen gelden de Engelstalige notulen)

Agenda:	pagina
1. Opening	1
2. Presentatie over de gang van zaken in 2014	2
3.1 Jaarverslag 2014	11
3.2 Remuneratierapport 2014	13
3.3 Jaarrekening 2014: Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2014	15
4. Voorstel tot goedkeuring van het slotdividend over het boekjaar 2014	22
5. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur	22
6. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen	22
7. Voorstel tot herbenoeming van de heer Alex R. Wynaendts als lid van de Raad van Bestuur	23
8. Voorstel tot benoeming van de heer Ben J. Noteboom als lid van de Raad van Commissarissen	23
9. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen	23
10. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van voorkeursrechten bij de uitgifte van gewone aandelen	24
11. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen in het kader van incentiveplannen	24
12. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van eigen aandelen door de Vennootschap	25
13. Wat verder ter tafel komt	25
14. Sluiting van de vergadering	26

1. Opening

De *Voorzitter* opent de vergadering en heet de aandeelhouders en de overige aanwezigen welkom. Tijdens de vergadering zal Engels de voertaal zijn. Voor simultaanvertalingen (Engels-Nederlands en Nederlands-Engels) wordt gezorgd. De stemming over de betreffende agendapunten vindt elektronisch plaats. Voorafgaand aan de vergadering zijn stemkastjes en stemkaarten uitgereikt.

De *Voorzitter* stelt vast dat de volgende leden van de Raad van Commissarissen aanwezig zijn: Irv Bailey, Robert Dineen, Shemaya Levy, Ben van der Veer, Leo van Wijk en Corien Wortmann-Kool en hijzelf, Rob Routs. Dick Verbeek en Dona Young zijn verhinderd wegens andere verplichtingen. De leden van de Raad van Bestuur zijn eveneens aanwezig: Alex Wynaendts en Darryl Button. Behalve de leden van de Raad van Bestuur, die ook lid zijn van de Management Board, zijn ook de andere leden van de Management Board aanwezig: Adrian Grace, Tom Grondin, Marco Keim, Gabor Kepecs en Mark Mullin. Overeenkomstig de Nederlandse Corporate Governance Code zijn ook de accountants die de jaarrekening 2014 hebben gecontroleerd – Ruud Dekkers, Angie Blomberg en Emile Rondhout van PwC – aanwezig bij deze vergadering.

Deze AVA wordt in het Engels genotuleerd door de Secretaris, mw. Anne-Marie Roth-Verweij. De conceptnotulen van deze vergadering zullen vanaf 20 augustus 2015 gedurende drie maanden op de website staan voor commentaar. De definitieve notulen worden op 20 november 2015, na ondertekening door de Voorzitter en de Secretaris, op aegon.com geplaatst. Er is dan tevens een onofficiële Nederlandse vertaling beschikbaar.

De *Voorzitter* stelt vast dat de vergadering overeenkomstig Nederlands recht en in overeenstemming met de statuten van Aegon is bijeengeroepen. De oproeping voor deze AVA is geschied via een aankondiging op de website van Aegon op 8 april 2015 en in één Nederlands landelijk dagblad op 8 april 2015. De agenda is samen met de toelichting toegestuurd aan alle in het aandeelhoudersregister van de Vennootschap opgenomen aandeelhouders. Houders van zogenaamde New York Registry Shares hebben bij separaat schrijven een oproeping voor de AVA inclusief agenda ontvangen. Bij de oproeping zijn de ter vergadering te behandelen onderwerpen vermeld. Daarbij is tevens aangegeven dat de agenda plus de toelichting en de bijlagen, het jaarverslag en de jaarrekening over 2014, alsook alle wettelijk vereiste aanvullende gegevens kosteloos verkrijgbaar zijn op het hoofdkantoor van Aegon in Den Haag en bij ABN AMRO Bank in Amsterdam en ook beschikbaar zijn op de website van Aegon en op de e-votingwebsite van ABN AMRO. De stukken voor de AVA hebben ter inzage gelegen vanaf de dag waarop de vergadering is bijeengeroepen en blijven ook na de vergadering beschikbaar.

Het totale geplaatste aandelenkapitaal bestaat per de registratiedatum – 8 april 2015 – uit 2.727.282.911 aandelen, waarvan 2.145.947.511 gewone aandelen en 581.335.400 gewone aandelen B. Beide soorten aandelen hebben een nominale waarde van 12 eurocent. Na aftrek van aandelen in eigen bezit zonder stemrecht (49.516.806) en rekening houdend met het feit dat deels afstand is gedaan van de stemrechten op gewone aandelen B (1 stem per 40 aandelen), bedraagt het totale aantal stemgerechtigde aandelen per de registratiedatum 2.110.964.090.

Later tijdens de vergadering stelt de *Secretaris* vast dat er 92 houders van gewone aandelen en gewone aandelen B ter vergadering aanwezig zijn. Samen met de aandeelhouders die via e-voting of via een gevolmachtigde hebben gestemd, vertegenwoordigen zij in totaal 1.460.127.621 stemmen. Dit komt neer op 67,58% van het huidige geplaatste aandelenkapitaal en 69,17% van de 2.110.964.090 aandelen die per de registratiedatum stemgerechtigd zijn. Net als in voorgaande jaren zijn de aandeelhouders actief gestimuleerd om tijdens de AVA hun stem uit te brengen.

De conceptnotulen van de op 21 mei 2014 gehouden AVA hebben voor commentaar ter inzage gelegen op het hoofdkantoor van Aegon in Den Haag en zijn met dat doel op 21 augustus 2014 ook op de website van Aegon geplaatst. De definitieve notulen zijn sinds 21 november 2014, ondertekend door de Voorzitter en de Secretaris, beschikbaar.

2. Presentatie over de gang van zaken in 2014

De *Voorzitter* geeft het woord aan Alex Wynaendts, de CEO van Aegon, die een presentatie zal geven over de gang van zaken en de belangrijkste gebeurtenissen in 2014. De presentatieslides van de heer Wynaendts maken deel uit van deze notulen en zijn te vinden op aegon.com.

De heer *Wynaendts* begint met het doel van de Vennootschap: ‘mensen helpen zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun financiële toekomst’. Dat is de focus van alle medewerkers, alle afdelingen en alle bedrijfsonderdelen bij Aegon. De enige manier om dit te verwezenlijken, is door een echt klantgericht bedrijf te worden.

Vijf kerntrends zijn het afgelopen jaar bepalend gebleven voor onze sector: 1) demografische veranderingen, 2) nieuwe technologie, 3) lage rentestanden, 4) toenemende regelgeving en 5) de kapitaaleisen van de EU, Solvency II. Deze hebben allemaal invloed op de werkwijze van Aegon. De heer Wynaendts bespreekt de vijf trends:

- De eerste trend, demografische verandering, doet zich al voelen in het overheidsbeleid en het gedrag van klanten. Halverwege deze eeuw zullen er wereldwijd bijna 1,5 miljard 65-plussers zijn, waarvan ruim een kwart boven de 80. Onvoldoende mensen zijn financieel goed voorbereid op hun pensioen. Sinds vier jaar meten we wereldwijd deze mate van 'retirement readiness' door in diverse landen duizenden mensen te interviewen. Aegon's Retirement Readiness Survey 2015 wordt later deze maand gepubliceerd (zie aegon.com), tegelijk met de opening van een nieuw Center for Longevity and Retirement hier in Den Haag, dat nauw gaat samenwerken met het Transamerica Center for Retirement Studies in de VS. Het onderzoek helpt niet alleen bij de voorlichting van het publiek, maar levert ook gegevens en inzichten over de behoeften van klanten.
- De tweede trend is nieuwe technologie. Steeds meer klanten regelen hun levensverzekering, pensioen en andere producten en diensten het liefst online. Daarom moeten onze producten eenvoudig te begrijpen zijn en geschikt zijn om via internet te verkopen. In Nederland is de MijnAegon-app een groot succes en een van de meest gedownloade financiële apps. Ook in veel andere landen krijgen we waardering voor onze online-innovaties.
- De derde kerntrend is de daling van de rente. De lage rentestanden hebben een forse impact op onze activiteiten en wij hebben een aantal maatregelen genomen om die impact te beperken. Er wordt nu een verschuiving doorgevoerd waardoor naar verhouding een kleiner deel van het resultaat afkomstig is uit rentespreads en een groter deel uit fees. Als producten vanwege de lage rente niet meer aantrekkelijk zijn voor de klant of voor ons, worden ze aangepast, minder of niet meer verkocht.
- De vele veranderingen in de regelgeving voor onze sector zijn deels een gevolg van de financiële crisis, omdat toezichthouders de consument beter willen beschermen, met name door strengere kapitaaleisen te stellen. Ook is er nieuwe wetgeving op het gebied van belastingen en gegevensbescherming. In sommige van onze markten zijn de veranderingen ongekend groot, bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk, waar spaarders meer keuzevrijheid krijgen doordat bepaalde belemmeringen worden weggenomen. Verder mogen er in sommige landen geen provisies meer worden betaald aan tussenpersonen, wat een hele stap is voor een branche die altijd heeft gesteund op dit verkoopkanaal. Deze veranderingen in regelgeving hebben een grote invloed, onder meer op onze productprijzen en verkoopmethoden, het risicobeheer en zelfs op de organisatie van ons bedrijf.
- De meest vergaande verandering in onze sector is de invoering van het nieuwe kapitaalregime van de Europese Unie (bekend als Solvency II), dat op 1 januari 2016 van kracht zal worden. Solvency II is bedoeld om de consument meer bescherming te bieden. Verzekeraars zullen moeten aantonen dat ze over voldoende kapitaal beschikken om hun verplichtingen jegens klanten na te komen, zelfs in een ernstig stress-scenario. Aegon is voorstander van Solvency II, omdat wij verwachten dat de nieuwe regels zullen leiden tot beter risicobeheer en beter ondernemingsbestuur. Aegon ligt op schema met de invoering van Solvency II.

Onze strategie is gericht op het omgaan met zowel kansen als risico's in ons operationele klimaat. Het uitgangspunt daarbij is ons doel, dat doorwerkt in onze bedrijfswaarden, strategische doelstellingen en

ambitie. Dat we er nu sterker voorstaan dan enkele jaren geleden, is grotendeels te danken aan de focus op onze ambitie, namelijk om marktleider te worden op al onze gekozen markten. Met 'marktleider' bedoelen we niet per se dat we de grootste willen zijn; het gaat erom dat we door klanten, zakenpartners en tussenpersonen het meest worden aanbevolen en dat we de favoriete werkgever zijn in onze sector. De heer *Wynaendts* schetst de huidige stand van zaken ten aanzien van de vier strategische doelstellingen.

- 'Optimizing our portfolio' betekent dat we moeten kiezen om een markt te betreden of te verlaten, om producten al dan niet te blijven verkopen, of om de prijs of de kenmerken van producten aan te passen. De afgelopen twaalf maanden hebben we een aantal belangrijke beslissingen genomen, bijvoorbeeld om ons belang in de samenwerkingsverbanden met La Mondiale in Frankrijk en Caja Badajoz in Spanje te verkopen, alsook onze activiteiten in Canada. Een deel van de opbrengst van deze desinvesteringen is geherinvesteerd in nieuwe joint ventures met Santander Totta in Portugal, La Banque Postale in Frankrijk en BANCOOB (de coöperatieve bank van Brazilië) om onze distributiefanchise uit te breiden.
- Onze tweede strategische doelstelling, 'operational excellence', heeft te maken met het streven om een efficiëntere en meer responsieve onderneming te worden. Afgelopen jaar zijn daarin een aantal stappen gezet. Ten eerste is het productaanbod aangepast aan de aanhoudend lage rentestanden. Ten tweede zijn er nieuwe producten gelanceerd om in te spelen op veranderende klantbehoeften, en ten derde hebben we een ondernemingsbrede IT-strategie uitgewerkt, gericht op een cultuur van innovatie en de optimale inzet van technologie ter verbetering van de klantervaring. Deze maatregelen hebben geleid tot kostenbesparingen. Een andere belangrijke stap was het opzetten van een corporate venture-fonds van EUR 100 miljoen dat investeert in startende technologiebedrijven in de financiële sector. Er is al geïnvesteerd in zes bedrijven, waardoor wij inzicht krijgen in nieuwe technologische ontwikkelingen, zodat zij ons op hun beurt helpen om leidend te zijn in de digitale wereld.
- Onze derde strategische doelstelling is 'strengthening customer loyalty'. Aegon heeft er afgelopen jaar hard aan gewerkt om een echt klantgericht bedrijf te worden. Belangrijk daarbij was het benutten van kansen die de technologie biedt, bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe bedrijfsmodellen zoals Knab, onze unieke internetbank in Nederland. Daarnaast richten we ons ook op andere manieren op de dienstverlening aan de klant, bijvoorbeeld door het implementeren van CRM-software voor relatiebeheer en door het meten van onze 'Net Promoter Score', die laat zien in hoeverre klanten Aegon bij anderen zouden aanbevelen.
- Onze vierde strategische doelstelling is 'empowering employees'. Dit houdt in dat alle medewerkers van Aegon zich betrokken moeten voelen bij onze strategie en toegerust moeten zijn om die in de praktijk te brengen. Ons doel – om de favoriete werkgever te worden in onze sector – is een grote uitdaging, maar we hebben goede voortgang geboekt door het aantrekken van nieuwe mensen met nieuwe ideeën uit diverse branches, het invoeren van een nieuw Talent Review-proces en het bevorderen van de personeelsdiversiteit. Deze voortgang blijkt uit de uitkomsten van de personeelsenquête. Behalve dat onze *engagement*- en *enablement*-scores zijn verbeterd, heeft Aegon ook voor beide indicatoren de hoogste prestatienorm bereikt.

Vervolgens bespreekt de heer *Wynaendts* de belangrijkste ontwikkelingen in de diverse markten van Aegon:

- In de VS, onze grootste markt, was strategisch gezien de belangrijkste verandering in 2014 het samenvoegen van twee Amerikaanse divisies tot de nieuwe divisie Investment & Retirement. De

achterliggende gedachte was dat wij mensen tot aan hun pensioendatum maar ook daarna bij Aegon willen houden. De herstructurering begint reeds concrete voordelen op te leveren op het gebied van distributie, beleggingsproducten en vooral betere relaties met klanten.

- In het VK kunnen wij dankzij de platformstrategie klanten zowel voor als na hun pensioendatum bedienen, ongeacht het distributiekanaal waar zij voor kiezen – via hun werkgever, een tussenpersoon of direct online met Aegon. In het eerste kwartaal zijn ongeveer 20.000 klanten overgezet van onze oude systemen naar het platform, waardoor GBP 500 miljoen aan vermogen werd ingebracht en het totale vermogen op het platform toenam naar GBP 3,8 miljard. Wij verwachten de komende maanden nog eens 70.000 klanten te upgraden, wat nog eens GBP 1 miljard aan vermogen zal inbrengen.
- De Nederlandse markt beweegt zich in dezelfde richting als de Amerikaanse en de Britse. Op pensioengebied overheersen in Nederland nog altijd de toegezegd-pensioenregelingen. De Nederlandse pensioenfondsen beheren meer dan EUR 1 biljoen aan vermogen voor hun deelnemers. Als grootste pensioenverzekeraar in Nederland zijn wij goed gepositioneerd voor buy-outs. Wij verwachten in 2015 echter nog weinig beweging op deze markt vanwege de aanhoudend lage rentestanden. In de toekomst zullen beschikbare-premieregelingen steeds belangrijker worden. Aegon kan goed inspelen op deze groei. Afgelopen jaar zijn we de op één na grootste pensioenuitvoerder geworden door de komst van ruim een miljoen nieuwe klanten, waarvan 900.000 afkomstig van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel. Daarnaast is Aegon NL de grootste uitvoerder van beschikbare-premieregelingen op de PPI-markt.
- Op onze Nieuwe Markten blijven we goede groeikansen zien, waarbij we ons concentreren op de groei van risicoverzekeringen, de uitbreiding van onze distributienetwerken en de implementatie van directe propositities. Bij risicoverzekeringen zien we een sterke groei in het segment vermogende particulieren in Hongkong en Singapore, maar ook in Midden- en Oost-Europa. Op distributiegebied heeft Aegon Spanje sterke samenwerkingsverbanden opgezet met banken, waaronder Banco Santander, en een nieuw professioneel advieskanaal ontwikkeld dat beter aansluit bij de behoeften van klanten. Wat ons online-aanbod betreft, verdient vermelding dat Mongeral Aegon de eerste online-verzekeraar van Brazilië was. De website trok meer dan een half miljoen bezoekers.
- Tot slot laat Aegon Asset Management nog steeds sterke groeicijfers zien dankzij de uitbreiding van onze activiteiten voor rekening van derden, zoals de beleggingsfondsen voor particulieren in China en het VK.

Aegon is tegenwoordig klantgericht, technologisch geavanceerder en beschikt over betere distributienetwerken. Er zijn maatregelen genomen om te investeren in nieuwe technologie en uitbreiding van onze distributie, alsook om kosten te verlagen, producten en diensten te herzien, en om na te gaan waar het kapitaal het beste kan worden ingezet. . Onze strategie heeft niet alleen operationeel succes opgeleverd in de zin van klantgerichtheid, maar blijkt ook vanuit financieel oogpunt effectief. Dankzij onze sterke financiële resultaten en het behoud van onze sterke kapitaalpositie kunnen wij waarde creëren voor onze stakeholders.

Het doel van Aegon is om het dividend duurzaam te verhogen, rekening houdend met zowel onze kapitaalpositie als onze kasstromen. In 2014 hebben we een interim-dividend van 11 eurocent per aandeel uitgekeerd en we stellen een slotdividend van 12 eurocent per aandeel voor. Dat is een stijging van ruim 5% ten opzichte van 2013. Verder blijven we onze aandeelhouders de keuze geven tussen een dividend in contanten of in aandelen, waarbij het de bedoeling is om verwatering als gevolg van

stockdividend te neutraliseren. Daardoor bedraagt onze pay-out ratio ongeveer 50% van de operationele vrije kasstroom. Rekening houdend met de belangen van al onze stakeholders is dat naar onze mening een passend niveau in het huidige klimaat.

De heer *Wynaendts* concludeert dat een sterke kapitaalpositie, getalenteerde medewerkers en klantvertrouwen cruciaal zijn om onze ambities te kunnen verwezenlijken. Dankzij deze voorwaarden kan Aegon een aantrekkelijke langetermijn-investering vormen, een bredere maatschappelijke bijdrage leveren en de beloften aan haar miljoenen klanten nakomen.

De *Voorzitter* bedankt de heer *Wynaendts* voor zijn presentatie en geeft de zaal gelegenheid om vragen te stellen.

De heer *Keyner* (VEB) complimenteert Aegon met de geïntegreerde verslaggeving. Gezien de positieve toon van jaarverslagen in het algemeen vraagt hij, verwijzend naar de ambities en doelstellingen op pagina 22 en 23 van de Annual Review, wat het management als de grootste uitdagingen ziet. Met betrekking tot de ambitie 'operational excellence' ziet hij enorme kansen maar geen concrete kostenreductiedoelen. Hij verwijst ook naar de financiële doelstellingen. Aegon is daar heel transparant over, maar tot nu toe zijn ze geen van alle gerealiseerd. Hij neigt naar de conclusie dat er misschien drastischere maatregelen nodig zijn. Concrete doelen voor operational excellence zouden in dit verband goed zijn.

De *Voorzitter* bedankt de heer *Keyner* voor zijn complimenten over het verslag. Er is veel werk in gestoken. Het verslag schetst een positief beeld, dat naar zijn mening moet worden overgebracht aan de aandeelhouders. De heer *Wynaendts* voegt daaraan toe dat het verslag evenwichtig tracht te zijn, in die zin dat het uiteraard ingaat op zaken die we willen verbeteren en terreinen waar we voortgang boeken. Het is duidelijk dat we goed op weg zijn met de verandering naar een echt klantgerichte mentaliteit. Aegon is ook bereid daar veel in te investeren. In het verslag worden de uitdagingen ook duidelijk benoemd: lage rentes, veranderingen in regelgeving, nieuwe kapitaaleisen en bescherming van de consument. Die uitdagingen moeten we aanpakken. Dat staat ook in het verslag.

De heer *Wynaendts* zegt dat, in termen van operational excellence, de ambitie is om meer te doen met minder, én om het beter te doen. Als je wereldwijd 38 miljoen klanten hebt met ingewikkelde producten en ingewikkelde systemen, is dat inderdaad een uitdaging. De reden dat we geen targets noemen, is dat het heel lastig is om één bepaalde target te specificeren. Intern zijn er veel targets die allemaal samenhangen met operational excellence. Deze hebben bijvoorbeeld betrekking op de snelheid waarmee klanten antwoord krijgen, het aantal klachten, kostenniveaus en de mate van binding met onze klanten. Dat is heel moeilijk in één target te vangen, maar voor al onze bedrijfsonderdelen geldt dat delen van hun targets samenhangen met operational excellence. Voorbeelden zijn de Net Promoter Score, klanttevredenheid en klantloyaliteit. De voortgang op het gebied van operational excellence wordt besproken met de Raad van Commissarissen. We hebben inderdaad nog een hele weg te gaan, maar belangrijk is dat we een duidelijke ambitie hebben geformuleerd.

Wat de financiële doelstellingen betreft, wijst de heer *Wynaendts* erop dat deze eind 2015 gehaald moeten zijn. Hij geeft toe dat Aegon de target van 10-12% rendement op eigen vermogen nog niet heeft bereikt. Deze doelstellingen zijn vastgesteld in 2011, toen de rente veel hoger was. De huidige zeer lage rente heeft uiteraard impact gehad. Desondanks doet het management er alles aan om deze targets zo dicht mogelijk te benaderen. Wat betreft de groei van het onderliggend resultaat zit Aegon iets onder de

doelstellingen voor eind 2015. De verkoop van de activiteiten in Canada en Frankrijk heeft zijn weerslag gehad, terwijl het pensioenbedrijf significante gevolgen ondervindt van wetswijzigingen in Midden- en Oost-Europa. Externe factoren hebben dus een rol gespeeld. De derde doelstelling, met betrekking tot de operationele vrije kasstroom, wordt nagenoeg gehaald. De laatste doelstelling, die wel al helemaal is gehaald, betreft het percentage fee-activiteiten. Het management stelt alles in zijn werk om alle financiële doelstellingen te halen, maar we moeten ons ook realiseren dat de wereld waarin wij opereren, met name de zeer lage rentestanden, een grote impact heeft gehad. Eind 2015 zal worden geëvalueerd waar we staan ten opzichte van de targets, ook in het licht van de maatregelen die zijn genomen om ze te bereiken.

De heer *Keyner* (VEB) zegt ter verduidelijking van zijn eerdere vraag dat hij graag zou willen horen op welke terreinen Aegon zelf vindt dat de prestaties achterblijven bij de gestelde doelen. Die hoeven niet per se financieel te zijn, maar er moeten toch terreinen zijn waarop Aegon vindt dat het beter had moeten. De heer *Wynaendts* geeft aan dat de Venootschap heel helder is geweest over de ambitie om marktleider te zijn op de gekozen markten, wat betekent dat we het vaakst worden aanbevolen door klanten, distributeurs en tussenpersonen en dat we favoriet zijn als werkgever. Aegon heeft de Net Promoter Score openbaar gemaakt. In een aantal segmenten hebben we het bovenste kwartiel bereikt, maar in andere bevinden we ons nog in het twee of derde kwartiel. We blijven er hard aan werken om dat doel te bereiken. De *Voorzitter* voegt toe dat de Management Board en de Raad van Commissarissen doende zijn de strategie voor de komende jaren uit te werken.

De heer *Taverne* (VBDO) complimenteert Aegon met de Silver Class-vermelding in de Dow Jones Sustainability World Index en Europe Index. Dat is een hele prestatie. Ten aanzien van Aegon's beleid voor verantwoord beleggen, dat hoog wordt aangeslagen, vraagt hij of dit voor alle beleggingen van Aegon geldt. Omdat de VBDO vóór duurzaam ondernemen is, dus gericht op een circulaire economie, is de vraag of Aegon van plan is om meer te gaan beleggen in bedrijven die actief zijn in de circulaire economie. Hetzelfde geldt voor impactbeleggingen: streeft Aegon ernaar om in de categorie impactbeleggingen aan strengere eisen te voldoen? Verder zou de klimaatverandering een grote impact kunnen hebben op de waarde van bedrijven. Als Aegon zich daarvan bewust is, is de vraag wat de plannen van Aegon zijn om meer te beleggen in de richting van duurzame energie.

De heer *Wynaendts* bedankt de heer *Taverne* voor zijn compliment over de Dow Jones Sustainability Index. Aegon is daar heel blij mee, medewerkers zijn er trots op en steeds meer klanten zijn op de hoogte van de Silver Class-erkenning.

Wat betreft de ESG-beoordeling (Environment, Social en Governance), geeft de heer *Wynaendts* aan dat ESG is verankerd in de vermogensbeheerorganisatie van Aegon. Wij zorgen ervoor dat al onze portefeuillebeheerders en al onze analisten over ESG-data beschikken. Al onze units hebben inmiddels een ESG Officer en 160 portefeuillebeheerders en analisten uit ons hele vermogensbeheerbedrijf in de VS, Nederland, het VK en Midden- en Oost-Europa hebben reeds een cursus gevolgd. De volgende stap is om standaard een ESG-rating op te nemen in 'tier sheets' die wij zelf ontwikkelen. Het is een belangrijk criterium in ons besluitvormingsproces. We hebben echter gekozen voor negatieve screening en met name voor uitsluitingen. Dit geldt voor 100% van onze beleggingen voor algemene rekening: de beleggingen waarvoor Aegon zelf verantwoordelijk is op al onze grote markten, dus niet alleen in Nederland of het VK, maar ook in de VS. Dit komt neer op één derde van ons totale inkomsten genererend vermogen. Daarmee is een belangrijke stap gezet.

De circulaire economie is van groot belang. Aegon kijkt zeker naar het potentieel van beleggingen in de circulaire economie, omdat dit samenhangt met duurzame groei. We zijn dit nader aan het onderzoeken. Om te beginnen is Aegon toegetreden tot een Nederlands netwerk van bedrijven en andere organisaties, inclusief de Nederlandse overheid, dat beleggingsmogelijkheden in de circulaire economie bestudeert.

Het bedrag aan impactbeleggingen van Aegon is in 2014 gestegen naar EUR 4,6 miljard. Er is geen target, maar er is evenmin een heldere definitie van impactbeleggingen. De ene keer gaat het om sociale woningbouw, de andere keer om windparken. Omdat onze beleggingsmandaten vaak namens externe klanten zijn, hebben we daar geen invloed op. Aegon kan alleen beleggingen sturen die wij zelf in de hand hebben. Ook moeten we ervoor zorgen dat deze impactbeleggingen aan onze risico- en rendementseisen voldoen. Daarom denkt Aegon dat de beste aanpak voor impactbeleggingen is om onze portefeuillebeheerders te blijven stimuleren om uit te kijken naar kansen. In Nederland heeft Aegon bij Asset Management een werkgroep ingesteld die zich bezighoudt met infrastructuur gebonden kansen, zoals groene obligaties, betaalbare woningen en microfinanciering. Aegon is dus op allerlei terreinen bezig met impactbeleggingen, maar we gaan geen target vaststellen omdat wij van mening zijn dat we moeten stimuleren, de diverse mogelijkheden moeten bekijken en ook moeten garanderen dat ze aan alle eisen voldoen.

Ten aanzien van klimaatverandering zegt de heer *Wynaendts* dat Aegon de ontwikkelingen volgt. Aegon is begonnen om meer te beleggen in duurzame energie. Op pagina 37 van de Annual Review is te zien dat het inmiddels om EUR 167 miljoen gaat. Veel van deze beleggingen zijn niet erg 'liquide'. Aegon is deskundigheid aan het opbouwen, maar het kost tijd voordat we een omvangrijkere portefeuille hebben. Een voorbeeld is de belegging in een zonne-energiepark in North Carolina. Er is een fiscale regeling die deze beleggingen aantrekkelijker maakt. Kortom, we zijn absoluut actief op dit gebied, maar het vraagt enige tijd.

Met betrekking tot de circulaire economie stelt de *Voorzitter* dat dit een belangrijk terrein is. Het staat nog in de kinderschoenen, maar het is beslist iets wat Aegon als belegger in bedrijven moet blijven volgen. Naarmate er meer bedrijven gaan meedoen, wordt het belangrijk om een vinger aan de pols te houden. Wat de klimaatverandering betreft, hebben bedrijven als Shell het geld en de macht om nieuwe energiebronnen te ontwikkelen, dus die moeten we blijven steunen.

De heer *Van Diepen* vraagt hoe duurzaam het bedrijfsmodel van Aegon is, gelet op de lagere nettowinst in het eerste kwartaal van 2015 en het lagere rendement op eigen vermogen. Hoe voorspoedig verloopt de overschakeling van interest-based naar fee-based? De heer *Wynaendts* antwoordt dat de resultaten van het eerste kwartaal zijn gekleurd door een zeer hoog sterftcijfer in de VS. Maar dat staat los van Aegon's verdienmodel en heeft niets te maken met de rentestand. Het eerste kwartaal is in feite heel goed geweest qua omzet en kapitaalpositie. In het bedrijfsmodel van Aegon ontstaat winst gedurende de looptijd van een product, dus de verkoopcijfers kunnen moeilijk worden gerelateerd aan de winst in een bepaald kwartaal. In het eerste kwartaal van 2015 bedroeg de winstgevende nieuwe productie EUR 140 miljoen, wat een heel goed resultaat is bij de huidige lage rentestanden. In een dergelijk klimaat worden de marges uiteraard kleiner, en daarom verlegt Aegon het accent ook meer naar fee-activiteiten. Dat is in dit klimaat zeer zeker de juiste strategie geweest. De doelstelling om meer dan één derde van onze inkomsten uit fee-activiteiten te halen, is bereikt.

De heer *Vreeken* (We Connect You, Public Affairs & Investor Relations) complimenteert Aegon met de inzet op het gebied van duurzaamheid. Hij noemt cybercrime als belangrijk aandachtspunt, alsook de trend naar een 'baanloze samenleving' en het effect daarvan op de pensioen- en levensverzekeringsbranche. De *Wynaendts* bedankt de heer *Vreeken* voor de complimenten. Hij zegt dat cybercrime beslist tot de grootste risico's voor onze sector behoort. Aegon zet veel middelen en kennis in om zich zo goed mogelijk te beschermen tegen cybercrime, ook met behulp van externe expertise. Dit heeft een zeer hoge prioriteit. De heer *Wynaendts* ziet een baanloze samenleving niet als een realistisch toekomstmodel. Wel zal de beroepsbevolking flexibeler worden. Dat mensen verantwoordelijkheid moeten nemen voor zichzelf is precies de pijler onder de strategie van Aegon, namelijk om mensen inzicht te geven in hun behoeften en juiste oplossingen aan te reiken, zodat ze zich geen zorgen hoeven te maken als ze met pensioen gaan.

De heer *Van der Krans* (MN Services) spreekt namens APG, PGGM en Menzis Beleggingen. Hij complimenteert het management met hun openheid en bereidheid om in gesprek te gaan met institutionele beleggers. Hij vraagt hoe het inmiddels staat met de cultuuromslag om Aegon klantgericht te maken en een nieuw soort professionals aan te trekken – misschien meer wendbare, meer innovatieve medewerkers – om opgewassen te zijn tegen de uitdagingen van 2020 en daarna. De heer *Wynaendts* verwijst naar zijn presentatie, die begon met het doel van de Vennootschap. Ons gezamenlijke doel is dat we klanten willen helpen om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun financiële toekomst. Wij steken er nu veel meer tijd in om ervoor te zorgen dat alle medewerkers wereldwijd dit doel begrijpen en er bovendien trots op zijn. Onze medewerkers moeten begrijpen wat ze kunnen doen om Aegon dichterbij dat doel te brengen. Daar vindt de grote cultuuromslag plaats. Aegon was een fabrikant van producten en moet een bedrijf worden dat zich op zijn doel concentreert. Uit de personeelsenquête blijkt dat de overgrote meerderheid van onze medewerkers erkent dat Aegon een echt klantgericht bedrijf aan het worden is. Aegon trekt ook mensen van buiten de financiële sector aan, zodat we andere invloeden, andere culturen en andere vaardigheden binnenhalen. Op die manier zal Aegon zich beter kunnen aanpassen aan de nieuwe technologische realiteit.

De heer *Heinemann* waarschuwt voor 'volkswijsheden'. De eerste is dat je niet moet beleggen in olie en gas. Als we echter allemaal alles beleggen in zonne-energie, windparken en dergelijke en niets in fossiele brandstoffen, ontstaat er een tekort aan fossiele brandstoffen en worden deze erg duur. De tweede is de rente die verzekeringsmaatschappijen moeten hanteren. Ze moeten de marktrente volgen, die tegenwoordig erg laag is maar de laatste weken aanzienlijk is gestegen. Hij ligt nog steeds onder de 1%, maar zal daar binnenkort boven komen. We moeten niet vergeten dat in 1978 de marktrente 12% bedroeg. Misschien was het vroegere systeem met een rekenrente van 4% wel veel beter, omdat nu het risico bestaat dat Aegon haar toekomstige verplichtingen niet kan nakomen. Hij is een groot voorstander van de rekenrente.

De *Voorzitter* erkent dat het duidelijk is dat de wereld nog niet zonder olie en gas kan. Het is fysiek onmogelijk om de komende tien tot twintig jaar volledig over te stappen op duurzame energie. De wereldwijde capaciteit daarvoor ontbreekt en het is onbetaalbaar. De heer *Wynaendts* komt terug op de vraag of wij als verzekeringsmaatschappij niet moeten blijven uitgaan van een rekenrente van 4% bij de prijsstelling van onze producten, in de hoop dat de rente in de toekomst wel weer een keer zal gaan stijgen. De realiteit is dat het bij de huidige rentestand onverstandig en zeer kwalijk zou zijn om aan te nemen dat deze in de toekomst weer zal oplopen tot 4%. Want als dat niet gebeurt – en niemand kan echt in de toekomst kijken – zou de Vennootschap in een zeer gevaarlijke positie terechtkomen.

De heer *Knaap* zegt dat op pagina 61 van de Annual Review staat dat het aantal fraudegevallen met 40% is gedaald, maar hij betwijfelt of dit een juiste weergave van de werkelijkheid is. Werkt Aegon er actief aan om deze cijfers verder terug te dringen? De heer *Wynaendts* legt uit dat fraudepreventie een essentieel onderdeel van het operationeel risicobeheer is. In alle landen waar wij opereren, beschikken wij over een aanzienlijke organisatie voor risicobeheer – en zeker operationeel risicobeheer – met betrekking tot fraude. Aegon heeft tal van maatregelen genomen om fraude te voorkomen. Zoals al gezegd heeft het voorkómen van cybercrime hoge prioriteit. Aegon heeft een geïntegreerde organisatie voor operationeel risicobeheer waarin ervaringen snel kunnen worden gecommuniceerd en gedeeld, zodat in een andere markt niet dezelfde fraude kan worden gepleegd. Tot nu toe zijn we daarmee vrij succesvol. In een aantal gevallen heeft Aegon fraude in een zeer vroeg stadium weten te ontdekken. De onafhankelijke interne audit-organisatie van Aegon voert diepte-audits uit, ook met betrekking tot factoren zoals managementgedrag en bedrijfscultuur. Wij zorgen ervoor dat we de juiste mensen aan de top hebben. Het management vormt de eerste verdedigingslinie, de tweede is operationeel risicobeheer en de derde is interne controle.

Naar aanleiding van een vraag van de heer *Spanjer* over de online-activiteiten in Brazilië legt de heer *Wynaendts* uit dat Aegon daar het eerste bedrijf is dat online levensverzekeringsproducten aanbiedt. Het is nog te vroeg om iets te zeggen over het succes, maar 500.000 bezoekers op de website is een goede start.

Op de vraag van de heer *Spanjer* over de rechtszaken met betrekking tot de unit-linked producten in Nederland antwoordt de heer *Wynaendts* dat deze discussie nog niet ten einde is. De zaak tegen Nationale-Nederlanden die aan het Europese Hof van Justitie ('EHJ') was voorgelegd, heeft niet veel duidelijkheid opgeleverd. Het EHJ heeft de zaak terugverwezen naar de Nederlandse rechter om van geval tot geval te beoordelen.

Op de vraag van de heer *Spanjer* met betrekking tot juridische procedures in de VS antwoordt de heer *Wynaendts* dat de betrokkenheid bij procedures voor Aegon bij de normale bedrijfsvoering hoort. Een en ander staat vermeld in het jaarverslag onder 'Legal and arbitration proceedings, regulatory investigations and actions'.

De heer *Van der Lely* maakt een compliment over de resultaten van 2014. Hij vraagt waarom Aegon de Canadese activiteiten verkoopt. Een andere vraag is wat de impact van online-winkelen zal zijn en hoe AEGON inspeelt op deze ontwikkeling. Verder vraagt hij hoe Aegon de prijs van haar producten bepaalt. Tot slot vraagt hij hoe Aegon fraude aanpakt en welke rol de Audit Committee daarbij speelt.

Wat Canada betreft, antwoordt de heer *Wynaendts* dat Aegon actief wil zijn in markten waar we een leidende positie kunnen verwerven als bedrijf dat door klanten, tussenpersonen en medewerkers het meest wordt aanbevolen. Dat vereist een bepaalde schaalgrootte. Voor Canada zijn we tot de conclusie gekomen dat het daar niet zal lukken om het meest aanbevolen bedrijf te worden, onder meer omdat we daar te klein zijn. Aegon heeft de verkoop aangekondigd en hoopt de transactie binnenkort rond te hebben.

Wat betreft de impact van online-winkelen en nieuwe spelers in de markt, is Aegon zich ten zeerste bewust van de noodzaak om daar snel op te reageren. Dat is een van de redenen waarom Aegon investeert in starters op het gebied van financiële technologie. Door een belang in deze bedrijven te nemen, verwachten wij de ontwikkelingen beter te kunnen volgen. Inmiddels heeft Aegon een aantal

stappen gezet, bijvoorbeeld Knab in Nederland. In het VK en de VS zijn er andere voorbeelden van innovaties.

De heer *Wynaendts* geeft aan dat de prijsstelling zodanig is dat deze aansluit bij de eisen van klanten, eventueel rekening houdend met de lage rentestanden.

Over fraude zegt de heer *Van der Veer* dat de Audit Committee en de Risk Committee – zoals te lezen is op pagina 95 van het jaarverslag – kijken naar operationeel risicobeheer en specifiek naar fraude en compliance-kwesties in het algemeen. In aanvulling op wat de heer *Wynaendts* heeft gezegd over alle maatregelen tegen cybercrime, geeft de heer *Van der Veer* aan dat Aegon in principe over een sterke controleomgeving beschikt, maar dat niemand de absolute garantie kan geven dat er nooit sprake zal zijn van fraude. Aegon doet er alles aan om fraude te voorkomen, maar in een snel veranderende digitale omgeving kunnen er geen garanties worden gegeven. Aegon heeft een gezonde bedrijfscultuur en interne procedures die helpen om fraude te voorkomen en op te sporen, zoals een klokkenluidersprocedure.

Aangezien er geen verdere vragen zijn, gaat de *Voorzitter* door naar het volgende agendapunt.

3.1 Jaarverslag 2014

De *Voorzitter* geeft het woord aan Darryl Button, de CFO van Aegon. Deze geeft een presentatie over de resultaten over het hele boekjaar 2014 en de kerncijfers over het eerste kwartaal van 2015, die op 13 mei bekend zijn gemaakt. De presentatieslides van de heer Button maken deel uit van deze notulen en zijn te vinden op aegon.com.

De heer *Button* stelt dat 2014 een goed jaar was voor de Aegon, hoewel dit niet volledig tot uitdrukking kwam in het onderliggend resultaat, dat met 5% daalde naar EUR 1,9 miljard. De nettowinst ging echter fors omhoog. De kosten bleven relatief stabiel, waarbij de operationele kosten in 2014 met 1% stegen naar EUR 3,3 miljard, terwijl de omzet maar liefst 20% steeg naar EUR 8,6 miljard. Dit hing samen met hogere bruto-stortingen, nieuwe levensverzekeringen en productie van ongevallen-, ziektekosten- en schadeverzekeringen. Wij zijn ook verheugd dat ons inkomsten genererend vermogen aanzienlijk is toegenomen: in augustus 2014 voor het eerst in de geschiedenis van Aegon tot boven de grens van EUR 500 miljard, en inmiddels tot boven de EUR 600 miljard.

De afgelopen jaren hebben we de winstgevendheid verbeterd door te bezuinigen, een gedisciplineerd prijsbeleid te voeren en meer kapitaal daar in te zetten waar we het hoogste rendement en de sterkste groei verwachten. Dit betekent niet dat 2014 een jaar zonder uitdagingen was. De aanpassing van onze aannames en de herijking van onze actuariële modellen in het derde kwartaal hadden een negatieve invloed op het onderliggend resultaat, evenals de aanhoudende marktvolatiliteit en met name de lage rente – waardoor de voordelen van omzetgroei en gunstige aandelenmarkten meer dan teniet werden gedaan. Daardoor daalde het onderliggend resultaat vóór belastingen in 2014 ten opzichte van 2013 met 5% naar EUR 1.865 miljoen. Ten opzichte van 2013 steeg de nettowinst daarentegen fors met 38% naar EUR 1.186 miljoen. Dit was vooral te danken aan lagere verliezen op fair value items, hogere gerealiseerde winsten en lagere afboekingen.

De sterke omzetcijfers weerspiegelen duidelijk het vertrouwen dat klanten in ons stellen. De sterke toename van bruto-stortingen was te danken aan groei in pensioenen, variable annuities en beleggingsfondsen in de VS, aan onze innovatieve internetbank Knab in Nederland, en aan Aegon Asset

Management. Vergeleken met 2013 stegen de netto-stortingen met 5% naar bijna EUR 9 miljard. Bovendien nam de verkoop van nieuwe levensverzekeringen ten opzichte van 2013 toe met 7%, voor het eerst tot boven de grens van EUR 2,0 miljard, wat vooral het gevolg was van een hogere universal life-productie in de Verenigde Staten en Azië en een hogere pensioenproductie in Nederland. Verder stegen de verkopen van ongevallen-, ziektekosten- en schadeverzekeringen tot meer dan EUR 1 miljard, met name dankzij de succesvolle uitbreiding van onze distributie in de VS.

De kapitaalpositie van de groep en de afzonderlijke landenunits blijft solide. Een sterke kapitaalpositie is een essentieel onderdeel van onze strategie, omdat we langetermijn-verplichtingen hebben tegenover onze klanten. De groep had eind 2014 een sterke IGD-ratio van 208% dankzij een solide operationele vrije kasstroom. Het kapitaaloverschot van de holding bedroeg 1,2 EUR miljard. Het rendement op eigen vermogen viel lager uit door de aanpassing van modellen en de bijstelling van aannames, maar managementmaatregelen – zoals de verkoop van de Canadese activiteiten, de afbouw van niet-kernactiviteiten en de focus op winstgevende omzet – zouden op termijn allemaal moeten bijdragen tot een hoger rendement.

Een winstgevende groei van de nieuwe productie zal, samen met een verlaging van de kapitaalintensiteit van ons bedrijf, bijdragen tot groei in de operationele vrije kasstroom van onze bedrijfsonderdelen. De operationele vrije kasstroom, exclusief eenmalige posten, was lager vanwege het effect van de lage rente en investeringen in ons bedrijf. Tegelijkertijd verlaagden we de holdingkosten door kostenbesparingen en schuld afbouw. De vrije kasstroom steeg met 4%, wat positief was voor de dividenduitkering aan de aandeelhouders. In 2014 ontving Aegon EUR 900 miljoen aan dividend van haar bedrijfsonderdelen, vrijwel geheel afkomstig uit Noord- en Zuid-Amerika. Dit werd gebruikt voor dividenduitkeringen aan aandeelhouders en couponbetalingen op schulden. De belangrijkste oorzaak van het lagere kapitaaloverschot was de aanzienlijke afbouw van de schuldpositie in 2014.

We sloten 2014 af met een bruto financiële hefboomratio van 28,7%, dus ruim binnen de bandbreedte van 26% tot 30%. De fixed charge coverage verbeterde ook aanzienlijk naar 6,5, hetgeen eveneens binnen onze bandbreedte is. Deze verbetering hing vooral samen met een verlaging van de schuldpositie met ruim EUR 2 miljard, waarvan EUR 1 miljard in 2014. Daarnaast hebben we geprofiteerd van de marktomstandigheden om de leverage tegen een lagere rente te kunnen herfinancieren. Dankzij onze maatregelen om de leverage te verlagen en de fixed charge coverage te verhogen, is onze balans sterker geworden en hebben we nu meer financiële flexibiliteit.

Vervolgens bespreekt de heer *Button* de resultaten over het eerste kwartaal van 2015. Deze gaven een nogal wisselend beeld te zien, met enerzijds een teleurstellend onderliggend resultaat en anderzijds sterke verkopen van levensverzekeringen en stortingen. De belangrijkste factor was de tegenvaller in de VS, met hogere claims dan verwacht. Een bijkomend effect hing samen met een verdere rentedaling, ook met name in de VS. Tegelijkertijd werd een recordomzet geboekt, wat aangeeft hoe onze klanten reageren op onze aantrekkelijke producten en diensten.

Na de bespreking van de financiële resultaten meldt de heer *Button* dat Aegon ook een marktupdate heeft gegeven over de voorbereidingen voor Solvency II. De toepassing van deze nieuwe kapitaalregels is niet alleen voor Aegon een hele klus, maar voor de hele sector in Europa. In onze hele organisatie zetten veel collega's alles op alles om te zorgen dat we er in januari 2016 helemaal klaar voor zijn, en naarmate deze datum dichterbij komt, beginnen we steeds meer inzicht te krijgen in de implementatie van Solvency II. Er resteren echter nog diverse knelpunten, die vóór het einde van het jaar moeten zijn opgelost. Met name moeten we voor het einde van het tweede kwartaal van 2015 de interne modellen

voor onze Nederlandse en Britse activiteiten ter goedkeuring indienen bij de toezichthouders. Wij veronderstellen ook dat de Europese autoriteiten de Amerikaanse wet en regelgeving gelijkwaardig aan Solvency II zullen achten, hoewel wij nog met DNB in gesprek zijn over de conversie van de RBC-ratio van de levensverzekeringsmaatschappijen. Rekening houdend met deze onzekerheden maar ook met de tot dusver geboekte vooruitgang, kunnen wij bevestigen dat onze Solvency II-ratio binnen de bandbreedte van 150% tot 200% blijft. Er is flink over gespeculeerd waar de groepsratio's in de sector zullen uitkomen. Aegon is echter van mening dat de lokale ratio's belangrijker zijn, omdat die uiteindelijk zullen zorgen voor de kasstroom naar de holding.

Samenvattend stelt de heer *Button* dat Aegon tevreden is met zowel de financiële resultaten over 2014 als de vooruitgang die is geboekt richting marktleiderschap op onze gekozen markten. Wel hebben we te maken met een aantal uitdagingen. Aegon verwacht dat de rente ondanks de geleidelijke stijging laag zal blijven en dat de regelgeving zal toenemen – twee factoren die een forse impact kunnen hebben op onze activiteiten. Vooruitblikkend heeft het management er alle vertrouwen in dat Aegon, dankzij de sterke financiële positie en de verdere implementatie van onze strategie, zal kunnen profiteren van de kansen op onze markten en waarde zal kunnen creëren voor zowel klanten als aandeelhouders. Op die manier zal Aegon niet alleen miljoenen mensen in de hele wereld kunnen helpen hun financiële toekomst veilig te stellen, maar ook een aantrekkelijke waarde kunnen opleveren voor de aandeelhouders.

De *Voorzitter* bedankt de heer *Button* voor zijn presentatie en geeft aan dat vragen gesteld kunnen worden ná de presentatie van het remuneratierapport en de verklaring van de externe accountant onder agendapunt 3.2 en 3.3.

3.2 Remuneratierapport 2014

De *Voorzitter* geeft het woord aan Leo van Wijk, voorzitter van de Compensation Committee van de Raad van Commissarissen, die een presentatie geeft over het remuneratierapport. De presentatieslides van de heer Van Wijk maken deel uit van deze notulen en zijn te vinden op aegon.com.

De heer *Van Wijk* bespreekt de belangrijkste punten van het remuneratierapport (zie pagina 100-106 van het jaarverslag). De bezoldiging van de Raad van Bestuur is vastgelegd in het Global Remuneration Framework van Aegon. Dit raamwerk geldt voor alle medewerkers binnen de groep, en met name voor 'Identified Staff' (ook wel 'material risk takers' genoemd). Het is gebaseerd op de Nederlandse regelgeving voor beheerst beloningsbeleid en omvat strenge regels en richtlijnen. Het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur is sinds 2011 niet gewijzigd. De bezoldiging die in 2014 aan de leden van de RvB is betaald, omvat twee elementen.

Het eerste is de vaste beloning:

- de heer Wynaendts: EUR 1.154.071, hetgeen 10% meer is dan in 2013 (2013: EUR 1.049.156);
- de heer Button: EUR 752.559, ongewijzigd ten opzichte van 2013 (= USD 1.000.000).

Ook na de verhoging ligt de totale beloning van de Raad van Bestuur nog altijd onder het 25^e percentiel van onze referentiegroepen, hoewel het beleid voorziet in een totale beloning op mediaanniveau.

Het tweede element bestaat uit de uitgestelde beloningscomponenten uit eerdere jaren die in 2014 definitief zijn toegekend:

- de heer Wynaendts: in contanten bruto EUR 389.890 + aantal aandelen bruto 91.820;

- de heer Button: in contanten bruto EUR 93.533 + aantal aandelen bruto 19.146. Deze cijfers hebben alleen betrekking op 2013, gerekend vanaf de datum van zijn benoeming als CFO op 15 mei 2013.

De voorwaardelijke variabele beloning over 2014 zal pas vanaf 2015 worden uitbetaald:

- Uitgaande van de uitkomst van de groeps- en individuele prestatie maatstaven behaalde de heer Wynaendts een totale score van 79,1% en de heer Button een score van 79,8%.

In 2015 is 40% van de variabele beloning over performancejaar 2014 direct uitkeerbaar. Het restant (60%) van de voorwaardelijke variabele beloning over performancejaar 2014 wordt in latere jaren uitgekeerd, afhankelijk van evaluaties achteraf die kunnen leiden tot een neerwaartse aanpassing en ook afhankelijk van aanvullende voorwaarden. In de jaren 2016, 2017 en 2018 kan steeds 20% van de voorwaardelijke variabele beloning over 2014 beschikbaar worden gesteld. De uitkering geschiedt voor 50% in contanten en voor 50% in aandelen (definitieve toekenning). Na definitieve toekenning geldt voor de aandelen een aanhoudingsperiode van nog eens drie jaar.

De maatstaven voor variabele beloning vormen een combinatie van financiële en niet-financiële prestatie-indicatoren. Voor de prestatieperiode 2014 werd op de niet-financiële targets 'on-target/goed' gescoord. De financiële targets voor de korte termijn werden net niet gehaald. De targets op het gebied van strategie/duurzaamheid zijn a) de relatieve positie in de Dow Jones Sustainability Index en b) de Employee Engagement-scores uit de jaarlijkse werknemersenquête. Aegon streeft naar consistentie en betrouwbaarheid op langere termijn door dit samenstel van maatstaven een aantal jaar stabiel te houden. De cijfers (targets) voor deze maatstaven worden natuurlijk wel jaarlijks geactualiseerd.

De heer *Van Wijk* kondigt aan dat er in 2015 sprake is van een verandering ten opzichte van 2014, namelijk de invoering van een vijfde indicator. De nieuwe indicator is de – genormaliseerde – operationele vrije kasstroom. Gezien de budget/MTP-targets vormt deze een essentieel element in de plannen van Aegon, dat extra gewicht krijgt door het toe te voegen aan de prestatie-indicatoren op groepsniveau. Dezelfde groepsprestatie maatstaven worden toegepast om een deel van de targets voor Identified Staff en andere senior managers vast te stellen, om iedereen op lijn te krijgen en de algehele afstemming binnen de groep te verbeteren.

Sinds 2013 wordt een overeenkomst tussen een Nederlandse beursgenoteerde onderneming en een bestuurder niet langer als arbeidsovereenkomst aangemerkt. Voortaan moet met bestuurders een overeenkomst van opdracht worden gesloten. De heer Button heeft bij zijn benoeming een dergelijke overeenkomst ondertekend. Het contract van de heer Wynaendts zal eveneens worden omgezet in een overeenkomst van opdracht. Bepalingen uit de vroegere arbeidsovereenkomst die niet meer aan de orde zijn of anderszins wijziging behoeven, zullen worden aangepast. Zo zal de 'change of control'-bepaling die voorziet in driemaal het basissalaris worden geschrapt, en zal de prepensioenregeling (non-activiteitsregeling) voor 60- tot 62-jarige leeftijd worden vervangen door een pensioen vanaf 60-jarige leeftijd, hetgeen een minder genereuze regeling is. Er zullen nieuwe bepalingen in worden opgenomen, bijv. de ontslagvergoeding in geval van voortijdige beëindiging wordt conform de Nederlandse Corporate Governance Code beperkt tot maximaal eenmaal het jaarsalaris in contanten.

In het algemeen streeft het beloningsbeleid van Aegon naar evenwicht tussen wat internationaal gangbaar en wat lokaal concurrerend is. De Raad van Commissarissen erkent dat bestuurdersbeloningen in de financiële sector, met name het variabele deel daarvan, nog steeds onderwerp zijn van

maatschappelijke discussie. Gezien het zeer internationale karakter van Aegon hebben we te maken met zeer uiteenlopende meningen en percepties op dit punt. Aegon moet concurrerend blijven op alle arbeidsmarkten waar het bedrijf actief is. Daarom is er niet één correct antwoord op het debat over variabele beloning.

Vóór 1 januari 2015 kwamen bepaalde leidinggevenden in aanmerking voor een variabele beloning die boven het nieuwe maximum lag. Met ingang van 1 januari 2015 (begin van de prestatieperiode) is de variabele beloning voor bepaalde senior-functies naar beneden bijgesteld om aan het nieuwe wettelijke maximum in Nederland te voldoen. Voor Aegon-NL betekent dit gemiddeld maximaal 20% voor het senior management. De variabele beloning voor medewerkers die onder de cao vallen, is afgeschaft. Om dit (deels) te compenseren is de vaste beloning verhoogd. Er geldt een specifieke bepaling voor Aegon N.V. (de Nederlandse houdstermaatschappij van de groep). Deze houdt in dat het Corporate Center het huidige maximum van 100% blijft toepassen, bijv. voor de Raad van Bestuur. De variabele beloning voor functies onder het bestuursniveau is echter verlaagd, onder meer om te blijven aansluiten bij Aegon-NL. Voor Aegon-bedrijven in Europa, behalve Nederland, is het maximum nu 100%. Buiten Europa is het nieuwe maximum 200%.

Wij dienen ons te realiseren dat al deze aanpassingen en beperkingen – die worden opgelegd door de Nederlandse regelgeving – invloed hebben op de concurrentiepositie van Aegon, zeker buiten Nederland, omdat onze concurrenten op buitenlandse markten er niet aan gebonden zijn. Dit is een punt van zorg, met name in het VK en de VS. Daar zullen we ons in de toekomst over moeten buigen.

De *Voorzitter* bedankt de heer Van Wijk voor zijn presentatie en geeft aan dat vragen gesteld kunnen worden ná de verklaring van de externe accountant onder punt 3.3.

3.3 Jaarrekening 2014: Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2014

De *Voorzitter* geeft het woord aan de heer Ruud Dekkers van PwC, de externe accountant, om toelichting te geven op de controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening over 2014. De *Voorzitter* merkt daarbij op dat Aegon PwC heeft ontheven van de geheimhoudingsplicht teneinde toelichting te kunnen geven op de controle van en het verslag over de jaarrekening van Aegon N.V.

De heer *Dekkers* zegt dat hij graag toelichting geeft op de controle door PwC van de jaarrekening van Aegon over 2014 en dat hij daarover ook met plezier vragen zal beantwoorden. De uitgebreide accountantsverklaring van PwC is te vinden op pagina 301 t/m 309 van het jaarverslag. Dit jaar is de accountantsverklaring voor het eerst gebaseerd op de nieuwe internationale normen. De toegepaste materialiteitsniveaus, de reikwijdte van de controle en de 'key audit matters' zijn er nu in opgenomen. De materialiteit bepaalt de reikwijdte en diepgang van de controle door PwC, en wordt vastgesteld op basis van wat relevant is voor belanghebbenden. PwC heeft het materialiteitsniveau vastgesteld op EUR 70 miljoen, wat ongeveer overeenkomt met 5% van Aegon's gemiddelde winst voor belastingen over drie jaar. De controles door PwC omvatten ook bepaalde posten die relevant zijn voor belanghebbenden maar een veel lagere materialiteit hebben, zoals de bezoldiging van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. PwC heeft met het Audit Committee afgesproken dat PwC melding dient te maken van ongecorrigeerde afwijkingen van meer dan EUR 4 miljoen. De reikwijdte van de controle berust op de organisatiestructuur van Aegon. PwC heeft controlewerkzaamheden verricht op alle belangrijke locaties van Aegon, zoals Noord- en Zuid-Amerika, Nederland, het VK, Midden- en Oost-Europa en Spanje. In de Amerika's, Nederland en het VK heeft PwC vanwege de relatief grote

omvang integrale controles uitgevoerd op basis van het algehele materialiteitsniveau, terwijl er in Midden- en Oost-Europa, Spanje en bij Asset Management specifieke procedures zijn gehanteerd.

Verder meldt de heer *Dekkers* dat PwC, naast de Accountantsverklaring over het jaarverslag per einde jaar, ook een 'control opinion' (controleverklaring) heeft afgegeven zoals opgenomen op pagina 114 van het jaarverslag. PwC heeft bovendien 'review reports' (beoordelingsverklaringen) afgegeven voor de tussentijdse rapportages over het eerste, tweede en derde kwartaal, en een assurance-rapport over Aegon's MVO-verslaggeving in de Review 2014. Hij wijst erop dat het afgeven van control opinions in Nederland niet standaard wordt gedaan. De aanpak van PwC bestond uit beoordelingsprocedures met betrekking tot deze kwartaalcijfers, de jaarlijkse controle van de jaarrekening en beheersmaatregelen, en een combinatie van controle- en beoordelingsprocedures met betrekking tot de duurzaamheidsverslaggeving van Aegon. De controleteams worden wereldwijd aangestuurd door middel van gedetailleerde schriftelijke instructies, regelmatige telefoongesprekken en bezoeken van seniorleden van het groepsteam van PwC. De heer *Dekkers* vertelt dat hij de vestigingen in de VS, Nederland en het VK persoonlijk heeft bezocht. Hij heeft daar ook de vergaderingen van de plaatselijke audit committees bijgewoond.

Vervolgens geeft de heer *Dekkers* aan dat de 'key audit matters' de belangrijkste zaken zijn die PwC in de loop van het jaar in het controleplan en bij de controlewerkzaamheden is tegengekomen. Het gaat om zes 'key audit matters', waar de heer *Dekkers* kort op ingaat.

- De eerste is de waardering van verzekeringscontracten. Deze vormen de belangrijkste passiva op de balans van een verzekeringsmaatschappij, en het vereist veel inzicht om het juiste bedrag te bepalen. PwC heeft bij de controle van deze balansen gebruikgemaakt van haar eigen actuarissen. De door Aegon gemaakte berekeningen en beoordelingen zijn getoetst op de mate van redelijkheid van de geboekte passiva.
- De tweede key audit matter betreft overlopende acquisitiekosten. Dit zijn kosten die worden gemaakt bij het afsluiten van verzekeringscontracten, worden gekapitaliseerd en gedurende de looptijd ervan worden opgevoerd. Er is veel inzicht nodig om te kunnen vaststellen in hoeverre deze kunnen worden verrekend. PwC heeft haar eigen actuarissen ingezet om de verrekenbaarheid en Aegon's beoordeling daarvan te toetsen.
- De derde key audit matter is de reële waarde van financiële instrumenten. Dit heeft te maken met beleggingen die illiquide zijn, zodat het management van Aegon over veel inzicht moet beschikken voor de waardering ervan. PwC gebruikt haar eigen waarderingsdeskundigen voor het controleren van de berekeningen en het toetsen van de aannames die Aegon heeft gehanteerd om het juiste bedrag te bepalen.
- De vierde key audit matter betreft de onzekerheden in verband met claims van polishouders en juridische procedures. De verzekeringsbranche wordt geconfronteerd met steeds mondigere consumenten en strenger toezicht op productontwerp en verkoopmethoden. Aegon heeft inderdaad te maken gehad met claims en rechtszaken en we hebben de positie van de Vennootschap op dit gebied getoetst, inclusief eventuele aansprakelijkheid en de informatie hierover, die tamelijk uitgebreid is in de jaarrekening.
- De vijfde key audit matter is zeer specifiek: de verkoop van de Canadese activiteiten. PwC heeft ervoor gezorgd dat de verkoop van de Canadese activiteiten correct in de jaarrekening 2014 is verwerkt.

- De zesde is specifiek voor PwC: namelijk het feit dat PwC dit jaar voor het eerst optrad als accountant voor Aegon. De heer Dekkers vertelt dat de overdracht feitelijk in augustus 2013 van start is gegaan. PwC heeft tal van procedures gevolgd om te waarborgen dat zij voldoende inzicht hadden in Aegon om hun professionele verantwoordelijkheid te vervullen. Daartoe behoorde onder meer nauwe samenwerking met EY, de vorige accountant, actieve kennisuitwisseling met het management en personeel van Aegon, het bijwonen van formele goedkeuringsvergaderingen, het beoordelen van administratieve sleutelposities en controlekwesaties uit voorgaande jaren, het bestuderen van documenten over controlemaatregelen, en overleg met De Nederlandse Bank.

Tot slot merkt de heer *Dekkers* op dat het jaarverslag ook nog andere informatie bevat. Daarbij gaat het met name om het overzicht van de bedrijfsactiviteiten, het verslag van de Raad van Commissarissen, het remuneratierapport, de paragraaf over corporate governance en de risicorapportage. PwC gaat na of die informatie strookt met de informatie in de jaarrekening. Dat is geen oppervlakkige toetsing; PwC controleert in detail of deze informatie juist is en aansluit bij wat haar reeds bekend was. Zo nodig stelt PwC voor om wijzigingen door te voeren. PwC maakt hiervoor gebruik van haar eigen specialisten op het gebied van corporate governance, beloning en verantwoord ondernemen.

De *Voorzitter* bedankt de heer Dekkers voor zijn toelichting en geeft de zaal gelegenheid om vragen te stellen over agendapunten 3.1, 3.2 en 3.3.

De heer *Van der Lely* vindt het niet zinvol dat de externe accountant uitleg geeft op de AVA, omdat alle informatie in het jaarverslag kan worden opgenomen. Verder vraagt hij waarom er met de CEO een overeenkomst van opdracht zal worden gesloten in plaats van een arbeidsovereenkomst. De heer *Van Wijk* legt uit dat ondernemingen wettelijk geen arbeidsovereenkomst meer mogen hebben met statutair benoemde leden van de Raad van Bestuur. Bij een overeenkomst van opdracht hebben bestuursleden een andere status. In het verleden waren leden van de Raad van Bestuur na hun ontslag nog steeds door een arbeidsovereenkomst aan de Vennootschap gebonden.

De heer *Keyner* (VEB) stelt een vraag over de aannames ten aanzien van het verwachte rendement op obligaties van Aegon (pagina 155 van het jaarverslag). Omdat de rente fors is gedaald, zou men verwachten dat de aannames navenant naar beneden worden bijgesteld. Op pagina 155 van het jaarverslag staat echter dat de langetermijn-aanname voor het rendement op 10-jaars US Treasuries op 4,25% gehandhaafd blijft en dat de 'uniform grading period' 10 jaar is, terwijl Aegon voor afzonderlijke Amerikaanse obligatiefondsen voor de komende 10 jaar blijft uitgaan van 4% en daarna van 6%. Omdat deze aannames een grote invloed hebben op de waardering van de verzekeringsactiviteiten in de VS, en de VS verreweg het belangrijkste bedrijfs onderdeel is, betwijfelt hij of dit een verstandige manier is om de obligatieportefeuille te waarderen.

De tweede vraag van de heer *Keyner* betreft de mogelijke claims van klanten, met name in Nederland. Dit is een van de key audit matters waarnaar de externe accountant verwees, de zogenaamde woekerpolissen. Het is van groot belang dat de accountant daar vanuit puur financieel oogpunt naar kijkt, maar ook dat hij feedback of input krijgt van juristen om samen te bepalen om hoeveel het gaat en zelfs bepaalde voorzieningen te treffen in de cijfers. Zijn vraag aan de accountant is welk juridisch advies hij heeft ingewonnen.

Zijn derde vraag heeft te maken met de zeer gunstige schikking die Aegon in 2014 heeft getroffen met de Stichting OPTAS, oftewel de havenarbeiders. De heer *Keyner* zegt dat hij verbaasd was dat Aegon hiervoor een voorziening had getroffen, terwijl je zou verwachten dat dat al jaren eerder was gebeurd.

Op de eerste vraag antwoordt de heer *Button* dat de aannames volgens de regels tot stand zijn gekomen. De genoemde 6% heeft bijvoorbeeld betrekking op het obligatiefonds achter ons variable annuity-product. Deze aannamen betreffen het totale rendement. Aegon gaat wel uit van een lagere aannamen voor de eerste tien jaar vanwege de stijgende rente, waarna we terugkeren naar een langetermijn-risicopremie over een langdurig risicovrije rente. Daarom hebben wij zonder meer een goed gevoel bij deze aannames, die zijn besproken door de audit committees en met de externe accountant. Aegon laat overigens ook veel externe benchmarking uitvoeren ten aanzien van die aannames. De heer *Dekkers* (PwC) bevestigt deze aanpak, inclusief de benchmarking.

Wat betreft de beoordeling van de financiële impact van juridische risico's, legt de heer *Button* uit dat Aegon voor bepaalde rechtszaken met externe juridische adviseurs werkt. Uiteindelijk dient het management te waarborgen dat we de juiste voorzieningen opnemen voor alle juridische risico's die wij beoordelen. Iedere voorziening wordt besproken met de externe accountant en het Audit Committee. Het is een combinatie van extern advies en onafhankelijk toezicht, maar het is beslist een interne aannamen.

Over de financiële kant van de schikking met OPTAS zegt de heer *Button* dat Aegon boekhoudkundig gezien geen voorziening op de balans kon maken zolang er geen definitieve schikking was. De heer *Dekkers* (PwC) vult aan dat IFRS vereist dat er sprake is van een juridische of feitelijke verplichting en dat het bedrag in redelijkheid moet kunnen worden vastgesteld. Anders moet de Vennootschap het probleem in de jaarrekening melden. Daarom omvat het jaarverslag ook een aantal pagina's met toelichting waarin de stand van zaken rond alle rechtszaken aan de orde komt. De OPTAS-claim was nogal ingewikkeld en de uitkomst was onvoorspelbaar. In dergelijke gevallen mag de Vennootschap geen voorziening treffen. Zelfs toen het bedrag bekend was en de partijen een akkoord hadden bereikt, moest de rechter dit nog goedkeuren. In diverse kwartalen werd de OPTAS-claim dus wel vermeld maar werd er geen voorziening getroffen. Vlak voor het einde van 2014 gaf de rechter definitieve goedkeuring, waarna het bedrag als voorziening kon worden opgenomen.

De heer *Keyner* (VEB) vraagt wat de logica van claims is als er geen voorzieningen kunnen worden genomen zolang er geen volledige zekerheid is. De heer *Dekkers* (PwC) antwoordt dat het jaarverslag een compleet beeld van de situatie van de Vennootschap moet geven. De accountant wil zeker weten dat de informatie volledig is, dat voorzieningen op het juiste niveau en het juiste moment worden genomen, en ook dat de lezer op de hoogte is van knelpunten.

De heer *Keyner* (VEB) zegt in reactie op de eerdere toelichting van de heer *Button* dat hij niet begrijpt waarom 4% voor een obligatie van 10 jaar redelijk is. De heer *Button* geeft aan dat de 10-jaars US Treasury-obligaties worden gehanteerd als referentie voor de waardering van de langetermijn-producten die we op de markt aanbieden. De markt zit nu in een zeer lage rentecyclus, maar we verwachten niet dat die aanhoudt. Dit dwingt ons tot een aannamen voor de cyclus als we onze overlopende acquisitiekosten (DAC) vrijgeven en een winstraming maken over de cycli. We hebben die aannames echter niet nodig voor de prijsstelling van nieuwe producten. We kijken waar we ons bevinden in de cyclus en gaan hedges aan om onszelf te beschermen. Die hedges creëren enige volatiliteit in onze fair value-resultaten, maar dat hoort nu eenmaal bij lang-cyclische activiteiten.

De heer *Heinemann* verwijst naar de opmerking van de heer *Button* dat het resultaat van Aegon negatief is beïnvloed door de lage rentestanden. Meestal gaat een lage rente hand in hand met een bloeiende aandelenmarkt. De afgelopen maand doet de aandelenmarkt het uitstekend. De vraag is wat het gevolg van beide ontwikkelingen zal zijn. Een daarmee samenhangende vraag is in welk soort aandelen Aegon belegt.

De heer *Button* legt uit dat met betrekking tot de beleggingen voor algemene rekening, waarbij Aegon langetermijn-garanties biedt, Aegon geen substantiële hoeveelheid aandelenbeleggingen heeft om die verplichtingen af te dekken. Daarom profiteert Aegon niet van de stijging van aandelenmarkten als het gaat om gegarandeerde producten. Bij diezelfde gegarandeerde producten zorgen de lage rentestanden voor extra druk op ons resultaat. Er zijn verschillen per markt, maar in dit opzicht is het moeilijk geweest om beleggingen te vinden waarvan de looptijd lang genoeg is om volledig aan te sluiten bij de verplichtingen, zodat hier inderdaad sprake is van een zekere mis-match. Van de twee ontwikkelingen heeft de lage rente hier het grootste effect. Bij gesepareerde beleggingen, waarbij Aegon geld belegt namens polishouders, kiest de polishouder de beleggingen. Hij draagt het risico van die beleggingen, terwijl Aegon een vergoeding ontvangt. In veel gevallen nemen deze vergoedingen toe naarmate de polishouder meer belegt. Bij sommige van onze pensioen- en variabele producten profiteert Aegon deels wel van de positieve aandelenmarkt. Als we puur naar het resultaat kijken, had en heeft de rente een grotere invloed dan de aandelenmarkt, met name omdat we aandelen steeds meer zijn gaan afdekken om onze kapitaalbasis te beschermen tegen opwaartse en neerwaartse bewegingen.

De heer *Heinemann* vraagt of Aegon ook rekening houdt met de vergrijzing. De heer *Button* legt uit dat inzicht in sterftcijfers essentieel is voor ons bedrijf. Aegon heeft bepaalde natuurlijke afdekkingen dankzij een aantal activiteiten, met name in de VS, die mortaliteitsgebonden zijn en een tegenwicht vormen voor langlevensproducten, die hier in Nederland belangrijk zijn maar in de VS eveneens. De rentabiliteit van dergelijke producten varieert naarmate mensen al dan niet langer leven. Bij de sterftegrondslagen voor al onze activiteiten en producten wordt altijd uitgegaan van Aegon's beste schatting van de toekomstige stijging van de levensverwachting. Die is ingebouwd in de reserves, de boekhouding en de afdekking van risico's.

De heer *Taverne* (VBDO) geeft aan dat de VBDO blij is met de MVO-verslaggeving, maar nog blijer zou zijn als de niet-financiële onderdelen aan dezelfde assurance-normen zouden voldoen als de financiële gegevens. De VBDO is ook blij met de uitsplitsing van de betaalde belasting op pagina 64 van de Annual Review. In Nederland wordt geen belasting betaald, maar Aegon ontvangt een enorm bedrag – ruim EUR 180 miljoen – van de belastingdienst, terwijl de winst- en verliesrekening op pagina 55 een belastingbedrag van EUR 262 miljoen laat zien. Hij vraagt om uitleg.

De heer *Button* antwoordt dat hij de opmerkingen over de geïntegreerde verslaggeving op prijs stelt. Aegon is daar trots op maar beschouwt het geenszins als een eindproduct, zeker niet wat de genoemde niet-financiële KPI's betreft. Omdat deze juist zijn opgesteld ten behoeve van de externe communicatie, zal Aegon de informatievoorziening op dit gebied blijven uitbreiden. Dat betekent ook dat er nog extra assurance-werk nodig is ten aanzien van de cijfers die naar onze mening openbaar moeten worden gemaakt.

In reactie op de vraag over de belastingen zegt de heer *Button* dat het nooit zal lukken om de contante belastingbetalingen in een land volledig te laten aansluiten op de IFRS-belastingcijfers, ook omdat de

Vennootschap voortdurend nieuwe belastingjaren opent en afsluit en te maken heeft met belastingkwesties van meerdere jaren terug. De afsluiting daarvan zorgt vaak voor aanpassingen in een bepaald jaar, waardoor er veel volatiliteit kan ontstaan in de contante belastingssituatie. In Nederland werkt Aegon samen met de belastingdienst aan verbeteringen in de belastingwetgeving ten aanzien van de behandeling van onze afdekkingsinstrumenten. Er was een discrepantie in de belastingregels tussen de manier waarop hedges werden behandeld en de manier waarop verplichtingen werden behandeld, dus we kregen zeer verwarrende antwoorden. Afgelopen jaar is er duidelijkheid gekomen over een aantal beslissingen van de belastingdienst, waardoor we de positie uit eerdere jaren konden aanpassen. In de Nederlandse contante belastingssituatie van 2014 zitten dus veel aanpassingen voor eerdere jaren. De IFRS-cijfers zullen de totale winst en de totale belastingen beter weergeven, maar dan op uitgestelde en niet op contante basis.

De heer *Keyner* (VEB) merkt op dat het hem verbaast dat het totale aandeelhoudersrendement geen centrale plaats heeft in de variabele langetermijn-beloning voor bestuurders. Ten tweede geeft hij aan dat hij de beloningsproblemen die Aegon als internationaal bedrijf heeft, grotendeels begrijpt, met name gezien het dominante aandeel van de VS, waar men anders naar variabele beloning kijkt dan in Europa, althans West-Europa. Maar het is niet altijd de beste oplossing om de beloning te vergelijken met de VS. Dan trek je misschien mensen met de verkeerde motivatie aan, hetgeen niet in het belang van de aandeelhouders en andere stakeholders is.

Wat de beloningstargets betreft, legt de heer *Van Wijk* uit dat in het verleden is gewerkt met het totale aandeelhoudersrendement, maar dat de belangrijkste performance drivers hierin absoluut niet voldoende tot uitdrukking kwamen. Het huidige systeem zorgt er veel beter voor dat het management zich richt op de prioriteiten die de Raad van Commissarissen stelt. Veel bedrijven weten uit ervaring dat het totale aandeelhoudersrendement niet altijd garandeert dat het bedrijf op de juiste manier wordt bestuurd, in de gewenste richting en op basis van de juiste prioriteiten. Verder hanteert Aegon geen Angelsaksische basis voor het beloningsbeleid. Bestuurdersbeloningen worden vergeleken met een referentiegroep uit de Europese financiële sector en vervolgens ook nog met de Nederlandse AEX-bedrijven, omdat Aegon in Nederland is gevestigd en opereert met een groot aantal mensen binnen een Europees kader, zeker op het hoofdkantoor. Vergelijkbare ondernemingen in de VS hebben een heel andere kijk op beloning. Over het algemeen kennen zij een kleiner vast deel en een groter variabel deel. Aegon stelt andere grenzen aan de variabele beloning met het oog op de markten waar zij actief is.

De heer *Keyner* (VEB) merkt op dat we beter af zijn zonder mensen die worden gemotiveerd door een variabele beloning van 200% of 500%. Aegon heeft zulke mensen in het verleden gehad en dat was geen groot succes, niet voor de Vennootschap, niet voor de klanten, en zeker niet voor de aandeelhouders. De heer *Van Wijk* antwoordt dat Aegon 80% van haar activiteiten buiten Nederland heeft en dus niet uitsluitend Nederlandse normen kan toepassen op de beloning. Wij kunnen geen topmanagers uit het buitenland naar Nederland halen en naar een topniveau brengen met een salaris Nederlandse stijl. Het is moeilijk om in alle onderdelen van Aegon uit te leggen dat er een ondernemingsbreed beloningsbeleid is waarin geen plaats is voor alle lokale elementen. De *Voorzitter* vult aan dat veel bestuurders van Aegon uit loyaliteit aanblijven, ondanks de beperkingen aan hun beloning, maar dat hun loyaliteit misschien een keer uitgeput raakt. Daar komt bij dat we nu al moeite hebben om mensen binnen te halen omdat we hun niet evenveel of op dezelfde manier kunnen betalen als onze concurrenten in de VS of het VK. Uiteindelijk zal dit gevolgen hebben voor de resultaten van de Vennootschap.

De heer *Heinemann* merkt op dat er inderdaad forse verschillen zijn tussen werken in de Verenigde Staten en werken in Europa, ook wat betreft ontslagbescherming. Aegon zou Europese medewerkers tijdelijk buiten Europa kunnen stationeren om de bedrijfscultuur in andere landen te leren kennen. Op die manier hoeft je niet de hoge salarissen te betalen die gangbaar zijn in de Verenigde Staten. De *Voorzitter* antwoordt dat hij betwijfelt of een dergelijke aanpak zou werken. Over het feit dat Amerikaanse werknemers veel minder bescherming genieten dan Europese, merkt de heer *Van Wijk* op dat de overeenkomsten van opdracht die nu voor de leden van de Raad van Bestuur gelden, ook minder bescherming bieden.

De heer *Van Diepen* verwijst naar het succes van Ageas in België en vraagt of Aegon iets kan leren van hun bedrijfsmodel. Onder verwijzing naar het kasstroomoverzicht op pagina 56 van de Annual Review vraagt hij waarom de post 'Herwaardering toegezegd-pensioenregelingen' een negatief bedrag van EUR 1,2 miljard laat zien. Verder verwijst hij naar de jaarcijfers van Aegon UK op pagina 54 van het jaarverslag, waar de nettowinst met 134% is toegenomen, maar het onderliggend resultaat vóór belastingen met 32%, hetgeen enige toelichting behoeft. Ten aanzien van Midden- en Oost-Europa en Nieuwe Markten vraagt de heer *Van Diepen* of het accent nog steeds op schadeverzekeringen ligt omdat die winstgeverder zouden zijn, gezien de aanhoudend lage rentestanden.

Naar aanleiding van de vraag over het bedrijfsmodel legt de heer *Wynaendts* uit dat Aegon het accent in Midden- en Oost-Europa aan het verleggen is naar inkomensbeschermingsproducten. Dat gaat ten koste van pure spaarproducten, die overigens in veel gevallen unit-linked waren en niet direct gekoppeld aan lage rentes. Aegon CEE is op zoek naar een betere balans tussen unit-linked levensverzekeringen en inkomensbeschermingsproducten. In veel Midden- en Oost-Europese landen is ruim een derde van onze omzet nu afkomstig uit pure risicoverzekeringen, die meer afhankelijk zijn van sterfte en levensduur dan van de rente.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer *Van Diepen* over het succes van Ageas antwoordt de heer *Wynaendts* dat het altijd goed is om te kijken wat we van concurrenten kunnen leren. Dat geldt ook voor Ageas. Aegon heeft een ander dividendbeleid. Aegon keert 50% van de operationele vrije kasstroom uit. Dat is naar onze mening prudent en passend in het onzekere klimaat waarin we toch Solvency II moeten implementeren. Deze 50% wordt beschouwd als een aantrekkelijk rendement voor aandeelhouders.

Ten aanzien van Aegon UK zegt de heer *Button* dat er een positief resultaat is, maar over de jaren heen ook een zekere omzetzdaling. Door de reorganisatie van de particuliere distributie op de Britse markt waren de productie en omzet in 2013 uitzonderlijk. Die zijn in 2014 weer gestabiliseerd. De primaire strategie in het VK is om het nieuwe platform uit te bouwen en te zorgen voor een verschuiving van kasstromen en klanten naar dat platform. Met andere woorden, het Britse bedrijfsmodel is in transitie.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen verdere opmerkingen of vragen zijn met betrekking tot het jaarverslag, het remuneratierapport en de jaarrekening.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening over 2014 heeft vastgesteld met 1.454.162.303 (99,98%) stemmen vóór, 362.117 (0,02%) stemmen tegen en 5.541.918 onthoudingen.

4. Voorstel tot goedkeuring van het slotdividend over het boekjaar 2014

De *Voorzitter* geeft aan dat het dividendbeleid van Aegon erop gericht is een duurzaam dividend uit te keren om beleggers te laten delen in de resultaten van de Vennootschap, welk dividend in de loop der tijd kan worden verhoogd wanneer de resultaten dat toelaten. Onder normale omstandigheden verwacht Aegon bij de bekendmaking van de resultaten over het tweede kwartaal een interim-dividend vast te stellen en aan de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders een slotdividend voor te stellen. Aegon stelt voor om over 2014 een slotdividend van EUR 0,12 per gewoon aandeel en EUR 0,003 per gewoon aandeel B uit te keren. Gezien het interim-dividend van EUR 0,11 per gewoon aandeel en EUR 0,00275 per gewoon aandeel B dat in september 2014 is uitgekeerd, komt het totale dividend over het boekjaar 2014 dus uit op EUR 0,23 per gewoon aandeel en EUR 0,00575 per gewoon aandeel B. Het slotdividend wordt naar keuze van de aandeelhouder geheel in contanten of aandelen uitgekeerd. De waarde van het stockdividend zal ongeveer gelijk zijn aan het dividend in contanten.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit dividendvoorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het slotdividend over 2014 heeft goedgekeurd met 1.450.387.789 (99,71%) stemmen vóór, 4.277.272 (0,29%) stemmen tegen en 5.413.086 onthoudingen.

5. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur

De *Voorzitter* stelt het voorstel aan de orde om de leden van de Raad van Bestuur decharge te verlenen voor de uitoefening van hun taak, voor zover de vervulling daarvan blijkt uit het jaarverslag 2014 of uit informatie die anderszins voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2014 aan de aandeelhouders is verstrekt.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.431.412.765 (98,92%) stemmen vóór, 15.634.053 (1,08%) stemmen tegen en 13.032.529 onthoudingen decharge heeft verleend aan de leden van de Raad van Bestuur voor de uitoefening van hun taak, voor zover de vervulling daarvan blijkt uit het jaarverslag 2014 of uit de informatie die anderszins voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2014 aan de aandeelhouders is verstrekt.

6. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen

De *Voorzitter* stelt het voorstel aan de orde om de leden van de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor de uitoefening van hun taak, voor zover de vervulling daarvan blijkt uit het jaarverslag 2014 of uit informatie die anderszins voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2014 aan de aandeelhouders is verstrekt.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.431.394.372 (98,92%) stemmen vóór, 15.643.128 (1,08%) stemmen tegen en 13.041.847 onthoudingen decharge heeft verleend aan de leden van de Raad van Commissarissen voor de uitoefening van hun taak, voor zover de vervulling daarvan blijkt uit het jaarverslag 2014 of uit informatie die anderszins voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening 2014 aan de aandeelhouders is verstrekt.

7. Voorstel tot herbenoeming van de heer Alex R. Wynaendts als lid van de Raad van Bestuur

De *Voorzitter* stelt het voorstel aan de orde om de heer Alex R. Wynaendts te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur van Aegon voor een termijn van vier jaar, ingaande op 20 mei 2015 (d.w.z. tot aan het einde van de in 2019 te houden AVA). De Raad van Commissarissen stelt voor om Alex Wynaendts te herbenoemen vanwege zijn ruime internationale ervaring in de financiële dienstverlening, zijn leiderschap en visie, en zijn functioneren als CEO. De Raad van Commissarissen heeft er alle vertrouwen in dat Aegon met Alex Wynaendts als CEO zeer goed is gepositioneerd om verder te groeien en om de financiële toekomst van bestaande en nieuwe klanten aan toe te vertrouwen. Informatie over de heer Wynaendts is te vinden in de agenda en in de toelichting op pagina 5 en in bijlagen 1A en 1B.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen zijn over het voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.437.230.783 (98,87%) stemmen vóór, 16.463.600 (1,13%) stemmen tegen en 6.379.507 onthoudingen heeft besloten de heer Wynaendts te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur voor een termijn van vier jaar, ingaande op 20 mei 2015.

8. Voorstel tot benoeming van de heer Ben J. Noteboom als lid van de Raad van Commissarissen

De *Voorzitter* stelt een voorstel aan de orde om de heer Ben J. Noteboom met ingang van 20 mei 2015 te benoemen als lid van de Raad van Commissarissen voor een termijn van vier jaar. Informatie over de heer Noteboom is te vinden in de agenda en in de toelichting op pagina 5 en in bijlage 2. Hij is hier vandaag aanwezig. De Raad van Commissarissen heeft er alle vertrouwen in dat de heer Noteboom een waardevol lid van de Raad van Commissarissen zal zijn. Het is de bedoeling dat hij voorzitter wordt van het Remuneration Committee, als opvolger van Leo van Wijk.

Naar aanleiding van vragen van de heer *Beil (MN Services)* voegt de *Voorzitter* hieraan toe dat de heer Noteboom ook zal toetreden tot het Audit Committee, omdat dit een goede manier is om de Vennootschap te leren kennen.

De *Voorzitter* stelt vast dat er verder geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.432.722.834 (98,56%) stemmen vóór, 20.942.509 (1,44%) stemmen tegen en 6.420.022 onthoudingen heeft besloten de heer Noteboom met ingang van 20 mei 2015 te benoemen als lid van de Raad van Commissarissen voor een termijn van vier jaar.

9. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen

De *Voorzitter* stelt vast dat de volledige tekst van het voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen is opgenomen in de toelichting op de agenda. In overeenstemming met Nederlands recht wordt de aandeelhouders gevraagd om de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien maanden te machtigen tot het uitgeven van gewone aandelen of het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Dit voorstel geeft de Raad van Bestuur de mogelijkheid om snel te reageren op omstandigheden die een emissie van gewone aandelen noodzakelijk maken, zonder te hoeven wachten op voorafgaande goedkeuring van de aandeelhouders. Ingevolge dit besluit is deze machtiging beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal van Aegon plus nog eens 10% in geval van een overname. Deze '10

plus 10'-formule is gebruikelijk bij vennootschappen in Nederland. De *Voorzitter* merkt op dat het om exact dezelfde machtiging gaat als vorig jaar. Indien aangenomen, vervangt dit besluit de in 2014 verleende machtiging.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.378.717.583 (94,79%) stemmen vóór, 75.828.700 (5,21%) stemmen tegen en 5.529.055 onthoudingen heeft besloten de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien (18) maanden te machtigen tot het uitgeven van gewone aandelen en het verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

10. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van voorkeursrechten bij de uitgifte van gewone aandelen

De *Voorzitter* stelt vast dat de volledige tekst van het voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van voorkeursrechten bij de uitgifte van gewone aandelen is opgenomen in de toelichting op de agenda. In overeenstemming met Nederlands recht wordt de aandeelhouders gevraagd om de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien maanden te machtigen tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht van de aandeelhouders bij het uitgeven van gewone aandelen of het toekennen van rechten tot het nemen van gewone aandelen, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Deze bevoegdheid, tezamen met die van agendapunt 9, geeft de Raad van Bestuur de mogelijkheid om snel te reageren op omstandigheden die een emissie van gewone aandelen met of zonder beperkte voorkeursrechten noodzakelijk maken, zonder te hoeven wachten op voorafgaande goedkeuring van de aandeelhouders. Deze machtiging is beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal van Aegon plus nog eens 10% in geval van een overname. Het gaat om exact dezelfde machtiging als vorig jaar. Indien aangenomen, vervangt dit besluit de in 2014 verleende machtiging.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.288.687.457 (88,61%) stemmen vóór, 165.724.380 (11,39%) stemmen tegen en 45.663.501 onthoudingen heeft besloten de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien (18) maanden te machtigen tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij het uitgeven van gewone aandelen of bij het toekennen van rechten tot het nemen van gewone aandelen, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

11. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen in het kader van incentiveplannen

De *Voorzitter* stelt vast dat de volledige tekst van het voorstel om de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien maanden te machtigen tot uitgifte van gewone aandelen en/of toekenning van rechten tot het nemen van gewone aandelen aan werknemers en/of het management van Aegon in het kader van het Aegon Group Global Remuneration Framework en het Beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur, is opgenomen in de toelichting op de agenda. De variabele beloning voor het senior management en de leden van de Raad van Bestuur wordt doorgaans over verschillende jaren verspreid uitgekeerd in contanten en aandelen, mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze machtiging is jaarlijks beperkt tot 1% van het totale nominale bedrag van de gewone

aandelen die zijn geplaatst op het moment dat voor de eerste maal in het betreffende kalenderjaar van deze machtiging gebruik wordt gemaakt. Deze machtiging kan uitsluitend op een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd voorstel van de Raad van Bestuur worden ingetrokken door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Indien aangenomen, vervangt dit besluit de in mei 2014 verleende machtiging.

Naar aanleiding van de suggestie van de heer *Spanjer* om de vereiste aandelen op de aandelenmarkt te kopen, zegt de *Voorzitter* dat het voorstel aansluit bij de bestaande procedure en dat deze goed werkt.

De *Voorzitter* stelt vast dat er verder geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.439.575.096 (98,98%) stemmen vóór, 14.880.713 (1,02%) stemmen tegen en 5.629.515 onthoudingen heeft besloten om de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien (18) maanden te machtigen tot uitgifte van gewone aandelen en/of toekenning van rechten tot het nemen van gewone aandelen aan werknemers en/of het management van Aegon N.V. en ondernemingen waarmee Aegon N.V. een groep vormt, in het kader van een voor geheel Aegon ingesteld incentiveplan of het Beloningsbeleid van de Raad van Bestuur.

12. Voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van eigen aandelen

De *Voorzitter* stelt vast dat de volledige tekst van het voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van eigen aandelen is opgenomen in de toelichting op de agenda. Deze machtiging voor een periode van achttien maanden, met ingang van 20 mei 2015, tot verkrijging van eigen aandelen in Aegon N.V. is gelijk aan die in voorgaande jaren. Hoewel de wet een inkoop van eigen aandelen anders dan om niet toestaat tot een maximum van 50% van het totale geplaatste kapitaal, wordt voorgesteld deze machtiging te beperken tot 10% van Aegon's geplaatste aandelenkapitaal. Deze bevoegdheid geeft de Raad van Bestuur de nodige flexibiliteit en de mogelijkheid om snel te reageren op omstandigheden die inkoop van eigen aandelen noodzakelijk maken en kan voor ieder doel gebruikt worden. Indien aangenomen, vervangt dit besluit de in 2014 verleende machtiging.

De *Voorzitter* stelt vast dat er geen opmerkingen of vragen zijn over dit voorstel.

Na elektronische stemming stelt de *Voorzitter* vast dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met 1.449.510.275 (99,76%) stemmen vóór, 3.555.932 (0,24%) stemmen tegen en 7.007.646 onthoudingen heeft besloten om de Raad van Bestuur met ingang van 20 mei 2015 voor een periode van achttien (18) maanden te machtigen tot verkrijging van eigen aandelen anders dan om niet. Het aantal te verkrijgen aandelen is bepaald op ten hoogste 10% van Aegon's geplaatste aandelenkapitaal. Gewone aandelen en gewone aandelen B mogen uitsluitend worden verkregen tegen een prijs van niet meer dan 10% boven de bij verkrijging geldende marktwaarde van dat aandeel.

13. Wat verder ter tafel komt

De *Voorzitter* feliciteert de heer Wynaendts met zijn herbenoeming als lid van de Raad van Bestuur en de heer Noteboom met zijn benoeming als commissaris. Namens de Raad van Commissarissen spreekt hij ook zijn dank uit aan de heer Van Wijk, die met ingang van heden zal terugtreden als commissaris. De Raad van Commissarissen heeft sinds 2003 enorm geprofiteerd van zijn kennis en ervaring, als commissaris en met name als lid en voorzitter van het Compensation Committee. Hij was ook een waardevol lid van het Nominating Committee.

De *Voorzitter* bedankt ook het management en alle Aegon-medewerkers in de hele wereld voor hun blijvende inzet om onze klanten te helpen verantwoordelijkheid te nemen voor hun financiële toekomst.

Op een vraag van de heer *Spanjer* wat het perspectief voor Aegon Spanje is, antwoordt de heer *Wynaendts* dat het aantrekken van de Spaanse economie positief is voor Aegon Spanje, terwijl de strategische samenwerking met Banco Santander succesvoller is geworden na de afstoting van sommige vroegere joint ventures.

De heer *Keyner* (VEB) merkt op dat Aegon nog altijd maar matig presteert ten aanzien van de Net Performance Score. Hij vraagt of Aegon een bepaalde target heeft om een leidende positie te veroveren in deze sector. De *Voorzitter* antwoordt dat dit in principe een aantal jaar zal kosten. De heer *Wynaendts* vult aan dat Aegon het vrij goed doet vergeleken met andere bedrijven, maar dat Aegon het meest aanbevolen wil worden, ook ten opzichte van kleinere, gespecialiseerde bedrijven, hetgeen meer tijd kost.

De heer *Huisman* vraagt wat de visie van Aegon op ontwikkelingslanden als verzekeringsmarkten is. De heer *Wynaendts* legt uit dat Aegon al sterk aanwezig is in Midden- en Oost-Europa alsook in Azië en Latijns-Amerika (Brazilië en Mexico). Deze markten bieden goede groeikansen, maar het algehele risicoprofiel is veel hoger dan in de gevestigde markten. Als je kijkt naar de groei van de afgelopen jaren, is het leeuwendeel afkomstig van de traditionele markten in de VS, het VK en Nederland. Aegon probeert het juiste evenwicht te vinden tussen groei in gevestigde markten en groei in opkomende landen, met een accent op bepaalde marktsegmenten.

In antwoord op een aanvullende vraag van de heer *Huisman* over de online-activiteiten in groeiemarkten zoals Brazilië, zegt de heer *Wynaendts* dat Aegon een belang van 50% heeft in Mongeral, dat via tussenpersonen maar ook steeds meer via internet verkoopt.

14. Sluiting van de vergadering

Niets meer aan de orde zijnde, bedankt de *Voorzitter* alle aanwezigen voor hun komst. Hij meldt dat leden van de Raad van Commissarissen en de Management Board en medewerkers van Investor Relations beschikbaar zullen zijn om vragen te beantwoorden. De vergadering wordt om 13.20 uur (CEST) gesloten.

Opgemaakt te 's-Gravenhage op 20 augustus 2015 en vastgesteld en ondertekend op 20 november 2015.

/w.g./ R.J. Routs

Rob J. Routs, voorzitter

/w.g./ A.M.C. Roth-Verweij

Anne-Marie Roth-Verweij, secretaris